

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 — —
 Negyedévre 2 — 50 —
 Egy órára 1 — —
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részeit illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz. sz.) bérmenive küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tisztelettel K. Lajos könyveskereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. sz.)

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorral 15 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán külön megbeszélés szükséges. Helyi hirdetés minden külön beígértéssel 30 kr.
 Hirdetést vagy reklamot magában foglaló újdonság sora 30 kr.
 Nyilvántartási közlemények minden petit sora 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. sz.)
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Egy „kormánypárti” oláh képviselő üzelmei.

— okt. 13.

Jósthetséggel nem vagyok felruházva, de azt nem csak én, hanem Magyarország minden józanul gondolkodó polgára beláthatja, hogy Szapáry nemzetiségi politikája nem fog jóra vezetni. A paktum, az átkos titkos szövetség, a temérdek engedmény: meghozta gyümölcsét. A Tisza-aera alatt a nemzetiségek nem mertek úgy mozogni, különösen Erdélyben csendesebben viselkedtek, mint ma. Voltak erélyes főispánjaink: Bánffy Dezső, Horváth Mihály, Bethlen Gábor, stb. Szapáry azonban az ő politikai entititását avval kezdte, hogy valamennyi magyar főispánt elcsapott az oláh és szász vidékekről. Mikor kérdőre vonták, avval mentegetőzött, hogy ő békés uton fogja a nemzetiségeket kibékíteni. »Nem lesz oláh és szász nemzetiségi képviselő!» hangzott a gögös miniszterelnök ajkáról.

Nem is volt a mostani képviselőválasztásnál egy se, ki magát nemzetiséginek vallotta volna. Mind beleolvadtak a kormánypártba, hogy annak számbeli súlyát öregbítsék. Ez volt az első paktum. De megtermette a gyümölcsöt, mert a dédelgetett oláhok egyenkint felütötték a fejüket. Kaszálhatod a rétet, de kinő a fűszál rajta ott, hol nem is gondolt!

Egymásután bujtak elő az izgató rumuny bocskoros atyafiak. Mentek Bécsbe hazát árujni. Izgattak a sajtóban, a szószéken, irtak és irattak oláh memorandumot (magyarán szennyiratot), gyűléseket tartottak, fenyegetőztek, lázítottak Bukarestből és Szebenből, szóval az oláh kérdés akuttá vált. Ennek pedig Szapáry volt a kezdeményezője. Az ő paktumos politikája adott vérszemet a vadaknak, melyek aztán elszakított lánczaikat csörgetve, véres szájjal és földig lógó undok nyelvükkel ugattak ránk.

A felzudult magyar közvélemény ugy a sajtóban, mint a képviselőházban radikális orvoslást kért a vadak megfélemezésére. Végre most történt valami mégis. A hazaárulókat pörbe fogták és elverik rajtuk a port, a lázító iratokat elkobozták és a zuglapok sajtópert kaptak. Késő ugyan, de jobb, mint soha!

Jóllehet a nyílt izgatók egy kissé féken lesznek tartva, de annál jobban

dolgoznak az álarczos rumunyok. Egy ilyen álarczos lovag dr. Serbanu Miklós, ki kormánypárti programmal lépett fel és magát megválasztatta, kikérve előbb magának kedves papájának és az oláh nép szeretett papájának bölcs engedelmet. Most ez a kormánypárti borbé bujt oláh atyafi kimutatta a foga fehéret. Rumuny biz' ő, még pedig a javából, a »szafotsak« közül való. Künn jart Bukarestben is izgatni, most meg Fogaras-megyében izgat a főispán ellen, ki a télen nem akarta megválasztatni a kedves oláh pópának még kedvesebb fiát.

Hát kérjük az oláhokkal paktáló miniszterelnök urat: összeegyeztethető-e a szabadelvűpárt programjával, ha ennek egyik tagja az állam ellen izgat, majd meg a közrend megzavarására törekszik? Ilyen emberekkel paktált a bölcs miniszterelnök ur? Igy szerezte meg a »nagy többséget«?

Ha már A—t mondott Szapáry, mondjon B—t is. Ha egyik faktorával az izgatókat megfélemezi bünperral és sajtóperrel, akkor ő maga tegyen lépést: zírít, hogy dr. Serbanu Miklós ur a kormánypárt kötelekéből kiakolbolitassék.

Karczfalvi.

Uj főispánok. A hiv. lap a következő kir. kéziratot közli:

»A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére: Domahidy Ferencz, Szatmárvármegye és Szatmárnémeti szab. kir. város főispánját, ez állásától, hü és buzgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére felmentem, s helyébe Ujfalussy Sándort, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispáni állásától való felmentése mellett Szatmárvármegye és Szatmárnémeti szab. kir. város főispánjává, továbbá Almássy Gézát Jász-Nagykun Szolnok vármegye főispánjává kinevezem. Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 4-én. Ferencz József, s. k. Gróf Szapáry Gyula, s. k.

BELFÖLD.

Kötelező polgári házasság. A keddi minisztertanács egyhangulag elhatározta a kötelező polgári házasság behozatalát. Szilágyi Dezső körömszakadtaig küzdött ez intézmény meghonosításáért és Szapáry miniszterelnök elfogadta az igazságügyminiszter e javaslatát. Nem tévedünk tán, ha feltesszük azt, hogy Szapáry gróf elhatározására befolyással volt a körülmény, mely állta

De hajh! Egyről megfélemeztünk, a divatról. Mert van ám a kézcsooknak is divatja. De még milyen.

Ime néhány mutatóvány.
 A kézcsoók — mondja egy szellemes báránóm — az udvariasság túltengése, természetesen ismeretlenek között. Az én szalonomban a kézcsoók nem tűrnék. Ne nevessem. Nem azért, mert sárka keztyűket viselnek, s mert sok ügyetlen ajak nyomát emléklél kell vinnem, hanem mert már a nagy társaságban maga a gyakori kézfogás világos paraszt szokás. Azután, nézze, különbséget kell tennem ismerős és kevésbé ismerős között. Az ismerősnek oda nyujtom kezemet s ugyanakkor megtagadjam ezt a kevésbé ismerősnek? Vagyis egy és ugyanazon tényről előnyt nyujtsak és sértsek? Hát ez illem?

Szomoruan fejet hajtottam. Belátom, hogy igaza van. S ez időtől kezdve sohasem csokólok kezét — udvariasságból; hanem igenis: tiszteletből (ez a garde de dameoknak szól) és — szerelemből.

Nem tessék féltetni kedves feleségeiket tisztelt férjes urak, nem minden kézcsoók a szerelem csókja.

A divat tehát az, hogy kezét nem szabad csokolni akkor, ha látják, de jól esik a tiltott kézcsoók — a szerelem előpostájaként.

A tisztelet kézcsokjá, a fanyar, hideg ajk érintése. Félig lassan meghajtott fő, félig fölfelé emelt kéz együttes műve ez, melynek

lánosan tudva van, hogy t. i. az e minisztertanácsot megelőzőt napok egyikén az igazságügyminiszter fentjárt a primásnál, kivél, mint az akkori jelentések mondták, hosszú órákon át tanácskozott. Valószínű, hogy a minisztertanács e határozata a primási paotában lefolyt értekezletnek eredménye.

A magyar állampénztár bevételai normálisak. Az adójövedelmek nem emelkedtek ugyan, mert a gyöngébb aratás miatt nincs kivétel és a forgalom korlátoltsága visszahatással van. A pénzügyminiszter pénztári készletei mindazonáltal emelkedtek és meghaladják a száz millió forintot. A pénztárkészletek ily összeget eddig még sohasem értek el.

A lefoglalt képviselői napidíjak. A képviselőház nyári ülésezése tudvalevőleg a lefoglalt napidíjas képviselők elleni akcióval végződött. Bánffy Dezső br. házelnök egyremásra tette át az összeférhetlenségi bizottsághoz ama képviselők ügyét, a kiknek napidíjuk három hónapon túl lefoglalva volt. Az összeférhetlenségi bizottság ítélethozatal előtt, a mely a házszabályok értelmében mandátumvesztésnél másra nem szólhatott volna, az illetőknek ügyeik rendezésére halasztást adott. Két képviselőnek a fizetésleltitási ügye azonban egy hónap múlva sem volt rendezve, de a mandátumvesztés kimondását mégis az őszre halasztották. — Azóta az egyik képviselő rendezte az ügyét, a másikat pedig, a mely rendezetlennek látszott, időközben rendezte a halál s így az összeférhetlenségi bizottság gyűlésezése, miután a ház elnöke újabb fizetésleltitálást nem tett át, ekkoráig nem vált szükségessé.

Kossuth-árvaház Adán. Az adai községi előjáróság abban fáradozik, hogy ott árvaházat alapítson, melyet aztán Kossuth Lajos nevére kereszteljen el; a községi bíró a hét folyamán értekezletet hív egybe, mely megfogja állapítani a létesítendő Kossuth-árvaház módozatait.

A kereskedelmi miniszterium új államtitkára. A király szept. 14-én Bécsben kelt intézkedésével kinevezte Reissig Edét, Bekésvármegye volt főispánját államtitkárra a kereskedelmi miniszteriumban.

A kolera terjedése. A Temesvári Zeitung szerint, Titelen kiütött a kolera, tegnapelőt 7 betegedés s 3 haláleset történt. A járványt a dunai hajók hurczolták.

Törvényjavaslat

a törvényhatóságokról szóló, 1886. évi XXI. t.-cz. némely rendelkezési végrehajtásának függőben tartásáról.

1. §. Az 1886. évi XXI. t.-cz. 96. §-ában foglalt az az intézkedés: mely szerint az idézett t.-czikk 24. §-ában a bizottsági tagok számának a népszámlálás

tárgya a kézfej, az ujjak alatti ötszög kellőközepe.

Inkább lehelet, mint csók, inkább érintés, mint ajktapadás. S a czuppantás . . . shoking!

Milyen élvezet azonban a titkos kézcsoók! A bájos leányka keze idegesen átutja a zongora elefantosant billentyűit, elfut a kéz a legmagasabb C-ig, oda, a hol a lovagja epedő szemekkel zsakmányul ejté a kacsót és egy édes csókot csókol reszkető . . . ujjaira. A vér gyors ütemben száguld át a szíven a megcsókolt ujjbegyig, onnan vissza a szívébe, az agyba s ott a gyönyör reszkető érzetét szüli meg. A zongorából kihalni látszik a hang és egy hosszú, több ütemű nyugvás áll be, a melybe a szív összes hangjai bele szólnak — hallhatatlanul.

Ime, a fantázia ugy elragadja az embert, hogy megtörtenteket vél sejtteni, meg nem történtek helyett. Édes képzelődés!

Lássuk tehát a szerető szívek többi kézcsokjait.

Ragyogó tánczvilágom. Zajos est. Tánczó párok.

A férfi ábrándosan tekint tánczosnője szemébe. A szem bájos pillantása boldogító mosolyt csal mindkét ifju aljkaira. A zene mind gyorsabb ütembe megy át, a tánczó pár vére hevesebben kering . . . az ifju ajka önfeledten megérinti a vállára tett kéz kipirult izmait.

Egy pillanat az egész. Fölcsoduk mindkettő.

eredményéhez képest 10 évről 10 évre újra megallapítására: továbbá a 29. §-ban a választó kerületek beosztásának ugyancsak 10 évenként kiigazítására;

a 32. §-ban a választott bizottsági tagok 10 évi megbízatására;

a 43. §-ban a bírálo választmány és a 48. §-ban az allandó választmány tagjainak 5 évenként való választására vonatkozó rendelkezések a legközelebbi általános népszámlálást követő évben lépnek életbe;

hatályon kívül helyeztetik s a törvényhozás további intézkedéseig az 1870. évi XLII. t.-cz. 28. 38. és 40. §§-aiban foglalt rendelkezések marad hatályban.

2. §. Ezen törvény kihirdetése napján lép hatályba és végrehajtásával a belügyminiszter bizatik meg.

Budapest, 1892. okt. 11.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

KÜLFÖLD.

A franciaia haderő költségei. Paris, okt. 12. — Cochery képviselő a hadügyi költségvetésről szóló jelentésében konstatalja, hogy a rendes és rendkívüli hadügyi kiadások 1870 óta 15 milliárd és 368 millió frankra rugtak.

Kolera Bécsben. Bécsből érkezett utasok beszélik, hogy a kolera ott is kiütött és a kolerabetegyek száma a nyolczvannal meghaladja, de a hivatalos közegek ezt eltitkolják.

Letartóztatott szerkesztő. A gráci munkások szocialista irányu lapjának szerkesztőjét, egy korsmai gyűlésen mondott izgató beszéde folytán, hazaárulás miatt elfogták.

Az osztrák delegátusok és a kolera. Az osztrák delegáció tagjainak bécsi értekezlete a mellett nyilatkozott, hogy az üléseket nehálasztásak el.

Az »Ember tragédiája« betiltva. Prágában Madach »Ember tragédiája«-nak előadását a hatóság a cseh színházban betiltotta. A betiltás oka az, hogy a franciaia forradalomról szóló jelenetnél az eddigi előadásokon francia-barát tüntetéseket rendeztek a csehek.

Amerika jubileuma. Tegnap négyszáz esztendeje Kolumbusz Kristóf három hajója a nagyóceán sikkját szántotta. — A nagy fölfedező gondterhes arczczal járt admirálhajója, a Santa Maria földelzen, a mikor az alkonyat sötétjében mozgó fénypontok csillantak fel előtte a szemhatáron. Ezek a parti-örtüzek voltak első hírnökei a nagy eseménynek s éjféltájban volt négyszázadik évfordulója a világtörténeti pillanatnak, a mikor Rodriguez Bermejo a Pinta hajó árboczkosarából megpillantotta a teli hold fényében az első amerikai földet. Az elmult éjszaka volt tehát tulajdonképpen Amerika fölfedezésének az évfordulója. Az amerikaiak pontosan bevárták az évfordu-

Ez a kézcsoók a legnagyobb nyilvánosság daczára a legtitkosabb szerelmi vallomás.

Modern szalonban vagyunk. A jobb kéz hosszú svéd keztyűjét hanyagul heverteti térdén Lóra, a társaság disze. Ruhaszökevényről folyt a vita, azt tapintotta meg szakértő ujjacskaival és a szöveget leejti . . . Persze véletlenül.

Egyszerre nyul utána a bölgy és . . . a balján ülő fiatal ember. A két fő érintkezik. A villámáram megindul. A férfi ajka csókot lehel a nő alsó karjára . . . titkon, édesen . . .

A nő pajzán mosolya a válasz. Megértette a szerelmi vallomást.

Gondos családapa, szerető anya féltik édes leányukat. De a kötelesség kiszöjtja őket a csendes szobából.

A leányka egyedül marad a vendéggel. A női kéz elhalandozik. A férfi zsakmányul ejti és a tiltott gyönyör édes érzetével csókja végig az ujjbegytől a kézfeig s a gyönyört osztogató tenyértől vissza ugyanazon az ujjon a rózsás körömig.

Vigyázz ifju lélek! Ha e merénylet-bár mindegyike nem sikerül, a szülők rabja vagy, erkölcsi kötelességed — a nőülés.

Es ha sikerül — a lovagiaság azt parancsolja, hogy e nő tied legyen örökké! Megyeri.

geladásokkal szemben
 nek — elhatároztuk,
 uczikkeink nagyrésztét

vezett

ASRA

a mai naptól kezdve

helleket,
 elez),
 batisztokat
 AKAT
 talteritöket
 ÖNYÖKET
 TEKET
 61
 7—2
 ársa.

Rickl József Zelmós
 DEBRECZEN

MAGYAR- ÉS FRANZLIA-COENACOT.
 Press fölténu ásványvizelék u m. Biskzadi.

ézet!

ALY

ézete

rtárral szemben.
 közönség elismerő bi-
 hogy a temetkezéshez

nemü

s koporsók.
 vitelben,

ért

id verseny betartása

helyben, mint vidé-

lag felirással — vagy

hogy a szomorodott

n ki.

való tisztelettel:
KO MIHÁLY.

lót. Mint egy newyorki távirat jelenti, ott csak most kezdődtek a jubileumi ünnepek. — A newyorki iskolák tanulói óriási menetben járták be a gyönyörűen fölékesített utcákat. A menet elvonult Morton alelnök előtt. A tribünöket sok ezer leány foglalta el, úgy osztva el, hogy ruháik színe az északamerikai Egyesült Államok zászlójának csillagait és csíkait mutatta. A szomszédos Harlemben a diákok letépték egy áruház lobogóját, melynek tulajdonosa, egy angol ember, vonakodott kitűzni az amerikai lobogót.

Kolera és kolera-orvos.

Debreczen, okt. 13.

Előre bocsátom, hogy nem kolera elleni óvintézkedések és rendszabályokról akarok írni, ilyen kolera veszélyes vállalatba nem fogok; annyira emelődött az már, mit hivatott és kevésbé hivatott tollal e tárgyról írtak.

A vásár megtartásával ajtó nyitottunk a kelletlen vendégnek és így nem elég, hogy fogadtatására egy orvos van kirendelve az állomáshoz; de itt bent is gondoskodni kell méltó fogadtatásáról.

A járvány-orvosi intézményről akarok szólni.

Ez intézmény lehet nagyon jó, sőt ennek bizonyult is oly vidékeken, hol különben orvosok nincsenek, mert ott ha csupán a felsőbb egészségügyi rendeleteket magyarázza a többé kevésbé értelmetlen előjárásoknak és azok végrehajtására ügyel, sokat végeztet.

En a 73-iki járványból emlékszem a Trefort által szétküldött járvány-orvosokra, kiket nálunk a felvidéken Trefortkáknak neveztek, nem minden guny nélkül, bizony azok szánalmas szerepet vittek.

A hatóságok rossz szemmel nézték őket zaklatásai miatt, a nagy közönség meg feltűnök, mint az ördög a tömjéntől. Nemesak beteghez nem hívták, hanem az utcán is messze elkerülték őket, mint a ragályosokat.

A mi speciális viszonyaink között mi szükség van a járvány-orvosokra? Mikor az egészségügyi szolgálatra felügyel nagy apparátussal a főorvos és három kerületi orvos? A mikor a város területén a betegek szolgálatára áll 40 orvos, mi célja a 6 vagy 8 járvány-orvosnak?

Vajjon mit vétett az a néhány t. kartárs, hogy őket a nemes város a kolera-orvos ketes értékű címével tiszteli meg? Nem fogunk-e mindannyian, ha kell, kolerát gyógyítani?

Nem tesz szolgálatot ezzel sem nekik, sem a közönségnek.

Nekik a járvány-orvosoknak nem, mert e kétes ajándékkal elzárja őket a rendes gyakorlatól, inkább kerülve, mint keresve lesznek.

A közönség, illetve a szegények ügyének pedig következő indokokból nem fog megfelelni:

Tudjuk, hogy kolera beteg, ha egyáltalában lehetséges, csak úgy segíthetünk, ha elég korán vesszük gyógykezelés alá.

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Írta: **V. Gaál Karolina.** 4.
(Folytatás.)

— Hát minek viszem engem gyászoló társaságába? Ez különös eszme!

Mert az a család legjobban szereti nagysádat, hová jelenleg vihetem. Kérem a kocsi elől, meg öt percet adok...

Kimondhatlanul gyűlöltem ezt a Sorányit eddig is, de most még inkább fellázadt ellene minden csepp vérem...

Atyámra is kezdtem neheztelni, hogy ennyire bizik ez emberben és engem hatalmába ad? Nem vihetne engem Mokrányiné is falura, ha már... De nem is értettem e sietőséget, kedvem lett volna azt mondani, hogy sehova se megyek. Aztán még csak april, minek visznek ily hamar falura, mit mondanak barátom és vőlegényem? Aztán engem, vigtelkü leányt, egy gyászoló családhoz vinni.

— Rokonokhoz akar vinni? Kérdem Sorányitól, amint utikészen kileptem hozzá a terembe, hol egy támlányban ülve várt.

— Rokonokhoz? Nem.

— Ne is, mert Tarvölgyieké, különösen a nagynénemet ki nem állhatom... Jóságunkra csak nem viszem, hisz ott senki sincs a világon az öreg kasznár családján kívül.

— Ne nyugtalanodjék nagysád eszedem! szolt ő, jó helyre viszem nagysádat, és ha nem fog tetszeni, majd később megbeszéljük. Lesz rá idő.

— De csak jön velem Mokrányiné is? Legalább utánam.

— Nem nagysád, ő oly veszélyesen megbetegült, mikép talán nem is marad életben.

— Hadd lássam hát — — —

— Nem lehet nagysád! szolt Sorányi szigoruan és karját nyujtá... Rögtön indulunk kell.

— Miért engedelmekedtem neki, ma-

Tudjuk, hogy kolera betegnél a mai gyógy-mód minden alkalommal több időt, majd egy fél órát igényel.

Ismerjük amaz emberi gyarlóságot, hogy magára tukmáltatni még orvost sem szeret, sőt ahoz van legkevésbé bizalma, kit ráerőszakolnak.

Tudjuk, mily izgalmat okoz egyetlen betegedési eset is városzerte, mennyire növeli azt az orvos késlekedése.

Mindezeket mérlegelve, azt hiszem, nagyon természetes, hogy mindezeknek a követelményeknek csak következő módon felelhetünk a járvány tartamára meg:

Adassék meg minden a város területén működő orvosnak a jog a város számlájára rendelni a gyógyszereket és azonkívül ott, hol a beteg arra képtelen, fizesse meg a város a látogatási díjat.

Ennek kivételére könnyű mód volna p. u. szelvényekkel ellátott recept-könyvek kiosztása az orvosok között, melyre az illető orvos a gyógyszeren kívül a beteg nevét stb. is feljegyezze.

Ez méltányos eljárás volna ugy a betegek, mint az orvosi kar iránt. A beteg azt az orvost használhatná, kit leghamarább talál.

Az orvos pedig tudná azt, hogy fáradsága, ha csak némileg is, jutalmazva lesz és nem látná szolgálatait oly mereven visszautasítva, mint az a járvány-orvosi intézménnyel történik.

Mindkét felre nézve pedig sok sok, gyakran nagyon kellemetlen incidensnek eleje lesz vége az által, hogy nem lesz rá alkalom a kötelesség elől kitérni és elutasítani a beteget a járvány-orvoshoz.

Ezt a n. é. közönség és hivatott körök figyelmébe ajánlva, vagyok őszinte jóakarattal a közjó iránt:

Dr. Burger Péter.

Határidő-naptár.

Okt. 15. A torna-egylet ismerkedési estélye.

Okt. 15. Nagy Gyula táncztanító utolsó-estélye csapó-utca 398. sz. a.

Nov. 12. Iskütszéki tárgyalás Lukács László sajtópörében.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tisztii állásokra.

Ujdonságok.

* **A gutgesinnt Nagyvárad.** A jeles biharmegyei metropolist, Nagyváradot, — melyre országzserzte aligha rá nem ragad a g y á s z m a g y a r k a v á r o s elnevezés, olyan helyről érte dicséret, a melyre nem igen lehet valami nagyon büszke. — Egy bécsi újság ugyanis egy táviratában szóru-l-szóru-l reprodukálja a nagyváradit Kossuth-üdvözlő iratnak azt a szegénypaszussát, melyet lapunkba közöltünk, még pedig ez alatt a kövér betűkkel nyomtatott devize alatt: **G e s u n d e A n s i c h t e n.** Természetesen találjuk, — hogy Bécsben egészségesnek találják a nagyváradit tullojalást, de a magyar város olyan dicséretért, a melyet Bécsből kap, bátran — elpirulhat.

gám se értem. Nagyon sietve vezetett le a lépcsőzetlen.

Csak most tudom magam tájékozni, miért néztek rám az emberek oly szomoruan, a mint a lépcsőzetlen lefelé haladtunk.

De nem csak szomoruan, hanem csodálkozva bámultak rám. Ha jól emlékszem, valami felett nevettem menetközben s egy nő szemközt jött, s azt mondta: Ó a szegényke! Nem is sejt.

Természetesen nem véltem, hogy nekem volt szánya e szava.

Sorányi lázasan segített fel a hintóba.

Annál bámuló volt a kapunál, mind engem nézett...

— Hajts! kiáltá Sorányi a kocsinak és az derekasan megfogadta a parancsot.

IV.

U t k ö z b e n.

— Nem mentünk, de repültünk. Atyám fogata híres arról, hogy élvezet volt, mikor az embert vitte.

Kocsisunk kalapját gyászfátyol köríté, melyet utközben megláttam.

Kellemetlenül éreztem magam, mert erről eszembe jutott, hogy Sorányi gyászoló családhoz viszem, csak szeszélyből.

Kérdésekkel ostromoltam.

— De apám nem mondta nekem, hogy falura kell mennem.

— Később jutott eszébe, hogy nem lenne illendő a báró ur gyakori látogatása, ha az atya távol van. Mokrányinéből nem várhatott okos/társalkodónót. Ó jobban ért az eléstár kulcsához.

— Nos hát, hogy jött atyám azon eszmére, hogy egy szomorú családhoz menjek?

— Mert ott egy derék öreg asszony van, ki szeretni tud és anyát is pótol ha kell... És ez az öreg asszony az én jó anyám.

— Hogyan? Falura viszem? Azt véltem,

* **Másodvirágzás.** Ez az ősz olyan, mint a kaczer asszony: festi fehér hajszálait, kendőzi hervadó arcának petyhüdt ránczeit s az ifjuság vidám, élvezet mosolyát hazudja ajkaira. Ha az égen borongón suhan is át az őszi felhő, a nap, hogy feledtesse a halált, annál ragyogóbban oszítja sugarait; s ha lépteink alatt szomorun csörög is a haraszt, ha a sárguló lombok között busa zizzen is meg a szél, kései virágok, tavasz gyermekei, biztatón, édesgetőn nevetnek felénk: messze még a tél, éljünk, örüljünk... Megbálni?... Ehh! ráérünk arra még! Az erdő fái felig kopaszán razzák ágait, de tar koronájukon virágot hordanak, mint az aggastyán, kinek fején hó, de karján ifju feleség van.

* **A kolera gyógyszere.** Kecskemétről azt írják, hogy dr. Perényi főreáliskolai tanár felfedezte a kolera gyógyszerét s azt ki-próbálás végett Budapestre küldte.

* **Az egykoronás új ezüstpénzből** a jövő év folyamán harmincz milliót szándékozik kiveretni a pénzügyminiszter s körülbelül ugyanannyit lesz képes a jövő év végéig kiveretni. — Az új egykoronás lesz tudvalevőleg hivatva a forgalomban helyére lépni a jelenlegi egyforintos államjegyeknek. Az utóbiak átlagos évi forgalma 72—80 millió közt mozog, a jövő évben készíthető mennyisége az egykoronásoknak tehát korántsem lesz még elégséges arra, hogy az egyforintos államjegyeket nélkülözhetőké tegye s így ezeknek részben, vagy egészben való bevonása csak is 1894-től kezdve léphet a megvalósítás stádiumába.

* **Kinevezés.** Nagy Vilmos kézdi-vásárhelyi törvényszéki díjas joggyakornok a debreczeni itelő-tábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezetett ki.

* **A mostoha átká.** A Nagy-Károly mellett fekvő Szentjánoson, Károlyi István gróf pusztáján egy család apa elkeseredésben egymásután felakasztotta három gyermekét és azután magát. Klein Györgynek hívják a szerencsétlen embert, aki családjának kiirtásával akart véget vetni gyermekei szenvedéseinek és annak a fájdalomnak, amelyet a szenvedés látása neki okozott. Kleinnak első felesége nem rég meghalt, és őt egy két éves leánykával és egy hat-, meg egy tízeves fiúval hagyta hátra. Klein kénytelen volt másik feleséget keresni, aki felnevelje kis gyermekeit. Két hónap előtt megnősült másodszor — de keservesen csalódott. Jóságos, gondos anyát keresett gyermekei részére és kapott egy gonosz fiút, aki nem tudta jó szemmel nézni az első feleség után maradt gyerekeit és ki akarta ezeket pusztítani. — Ú t ö t t e, k i n o z t a mindahármat és az apának vérző szívével kellett néznie gyermekei kinszenvedését, anélkül, — hogy védelemzhetne volna őket, mert csitító szavai a gonosz mostohaát csak még nagyobb dühre ingerelték. A fájdalom, a kétségbeesés elvette az apa esztét; a halált gondolta legjobb menekvésnek gyermekei és a maga részére és egymásután felakasztotta a három árva-t és azután magát.

* **Névmagyarosítás.** Feldenblüh Miksa debreczeni lakos egy a saját, mint kiskorú Ármu, Ilona, Margit és Pál gyermekeinek nevet **Földes-re magyarosította.**

* **A szivar és a kolera.** A ki azt hiszi, hogy a szivar is terjeszti a kolerát, azt megnyugtathatja a berlini egyetem egészségügyi intézetének a következő hivatalos vé-

leménye, melyet a hamburgi szivargyárosok egy-

letének a kérésére állított ki:

1. A kolera asiatica kommbaczcillussal száraz dohányleveleken még hamarabb elszáradnak, — mint az üvegen s átlag egy óra alatt pusztulnak el.

2. Nedves dohány leveleken a baczcillussok nem szaporodnak s rövid idő alatt elpusztulnak.

3. A hamburgi járvány alatt szivarokon baczcillus nem volt kimutatható.

4. A szivarok erjedési és száradási proccszusa alkalmával (melyet minden szivar-nak át kell élni, mielőtt áruba bocsátatik), sőt még a szivarokat takaró vásznon is a baczcillus nagyon hamar teljesen kivez.

5. A szivarfűst akadályozza a kolera-baczcillus kifejlődését s meg is öli.

* **Kolera-poézis.** — A gonosz akaratú baczcillusok uralkodásának van humoruk és poézisük is. Tegnap egy fiatal gallér utazott a vonaton egy kisasszonnyal, szíve titkos bálványával. Versben vallotta meg a szerelmét és a hangulatos poémát ügyesen a kisasszony ruhája közé rejtette. Onnan hullott az ki, midőn a hajadonkát a megfigyelő szobába vezették. A defziniciált szerelmes vers így hangzik:

Mikor elindultam, egészséges voltam,
De hogy szeméidbe ah belebomoltam,
Érzem, kolérába esem teutánad,
Szerelmi baczcillus szivemben feltámadt,
Kérlek édes, mens meg,
Kérlek eső szókkal:
Desiniciálj meg
Egy pár édes csókkal!

Az ifju állapota, állítólag — r e m é n y t e l e n.

* **Noé bárkája.** A naivitás korszaka még nem mult el egészen és meglepéddel konstátáljuk, hogy Franciaországban, a Renának hazájában, még oly naiv emberek is vannak, a kik rendíthetetlenül hisznek a saját fölhevült fantáziájuk látományában. A napokban a párisi Univer czikket közzét egy Nouri József nevű tudortól, a ki a cikkben tudtára adja a világnak, hogy fölfedezte az Ararát hegy csúcán Noé bárkáját, melynek minden alkatrészét hűségesen le írja. A bárkát — ugymond — eddig abból az okból nem látta senki, mert mélyen eltakarta a hó, mely évezredek óta fedi az Ararát hegy tetejét. — De a mostani forró nyár heve elolvasztotta a havat s a szürke színű alkotmány láthatóvá lett. A bárka háromszáz láb hosszú és száz láb magas, primitív, toronyszerű alkotmány. — A bárka teteje a hó ezredvi nyomása alatt beszakadt és az egész pusztulás képét mutatja. Dr. Nouri azután nagy hűségrel részletesen leírja lelkiállapotát, mely a csoda láttára természetesen izgatottá lett, de siet kijelenteni, hogy érzelmei epek és beszámíthatók maradtak. Szükséges is volt ezt kijelenteni, mert még az a lap is némi kétségének ad kifejezést, a mely e tudósítást közli.

* **Hol lesz a tornacsarnok?** Már régen vitatják a torna-egylet helyiségét, de mindég csak abban állapodtak meg, hogy a népkertben lenne leghelyesebb a tornacsarnokot felépíttetni. De mint halljuk az állam-vasutak pályaházát ki akarja bővíteni az állam s a népkert egy részére is esnek jókora darab, a mi a tornacsarnok épülését lehetetlené tenné. Az egyleti bizottság legközelebb e kérdésben ülést fog tartani.

* **Fehér zászló.** Az éjjel semmi kihágás nem történt a város területén.

— Még pedig nagyban. A mi azt illeti, az én jó anyám éppen úgy forgatja a főzőkanalat s kerti kis kapát, mint kötőtűjét s a könyvek lapjait szokta. Nem is tudna munka nélkül élni. Falun ez ugy megy.

— No lássa, mit teszek én akkor önkönl?

— Van ott zongorám, még pedig jó. Csinos könyvtáramban élvezettel válogathat nagysád. Anyámnak szép virágai vannak. Szóval, a falusi élet minden gyönyöre és a szellemi élvezet egész halmaza fog nagysádnak ajánkozni. Csak egy baj lesz, szobáink szűkek, — a főváros terméihez képest... Három szobám; anyámnak kettő van az ebédővel, a harmadik pedig az öné lesz... Kicsiny, de csinos.

— Nem sokáig veszem el ezt is a mamájától... Látja, miért nem viszem engem például Nagyváradra, egy kedves ismerős családhoz. Barátnőimhez?

— Arra is lesz idő, nagysád... Teljes szabadságában fog állani szórakozási helyét változtatni.

— Mit beszél, hisz báró Kosárky nem is engedne annyi felé mennem! Atyám beleegyezett, hogy rövid időn megtartsuk esküvőnköt.

— Edes nagysád, ember tervez, isten végez. Még elég fiatal ön ahoz, hogy a házasság élet gondjait felvegye.

Ugyan mit mond, Sorányi bácsi? Atyám akarja s meg fog történni rövid időn. Nincs akadályunk.

— Bocsánat én évek óta vezetem nagysád atyjának vagyoni ügyeit; tudom, mennyi adósság terheli a kis birtokot, mely nagyon nagyag bérllőkezekben van 10 év óta, s most — azt is el kell adnunk. Így hozták a körülmények.

— Eladni? Ez nem jó tanács öntől, Sorányi bácsi! A bérllőt el kell küldeni és oda egy szép nyaralót építtetni. Vasut mellett van, megjönne értéke.

(Folyt. köv.)

minden...
nás d...
a 73-...
kossá...
gátol...
bánás...
kolera...
meg a...
Tudost...
az akk...
fel van...
nap töb...
sen aug...
a város...
nem volt...
megyéb...
megtized...
több mis...
pedig f...
a peler...
kolera...
nem ves...
bályokat...
A köztis...
tesznek...
Alig van...
zenek a...
a ház la...
szükség...
ját nem...
6 sertés...
szabad...
ni a ren...
pontját...
rosunkba...
dult elő...
tűnk, ho...
alatt meg...
t, éppen...
laptársu...
kezelő or...
nem tette...
iránt, az...
A v...
seinek le...
mely a...
tő uton...
idő óta...
gítoták...
modern...
nak beren...
nagyobb...
a kolera...
képest v...
rendekez...
fontesit...
s a kolera...
e. a piac...
raszt assz...
han tört...
rának vé...
mintha...
mint az...
nem volt...
ta a beteg...
össze fog...
lera ellen...
* Sz...
hatást...
című szin...
közönség...
az izgat...
darab csak...
forradalom...
rémségben...
midőn Labu...
tése előtt...
sét Fabienn...
nevt kellett...
és azonban...
el, hogy áld...
félrevezető...
végzet. A...
van a darab...
nás vége...
be: B a l a...
többi szerep...
kedek fel...
pedig a T...
Vá...
A m...
zetősége...
szállítás...
bi feltétele...
ránál a hiv...
Debreczen...
Az ak...
tal kerület...
séglete bes...
írásbeli aj...
tárgyalást...
kereskedelm...
órák alatt...
Október 8...
* Elv...
utközben...
ezüst óra...
* Kol...
ivóvíz min...
óvatosak...
Máttoni...
Gie...
böző járvány...
mint a beteg...
elejét vev...
tetben, szikla...
ges szensav...
musoktól...
nosan elisme...
különösen m

urgis szivargyárosok egy-
tött ki:
tatica kommabacillusai
még hamarabb elszá-
rva s átlag egy óra

leveleken a baczillu-
s rövid idő alatt el-
arvány alatt szivarokon
utatható.
bedési és szaradasi pro-
(melyet minden szivar-
dott áruba bocsátatik),
takaró vásznon is a ba-
teljesen kivész.
kadályozza a koleraba-
peg is öli.

is. — A gonosz akaratu
nak van humoruk és poé-
dátal gavalier utazott a
nyúl, szive titkos bál-
lotta meg a szerelmét és
gyeszen a kisasszony ru-
man hullott az ki, midőn
gyelő szobába vezetőnk
mes vers így hangzik:

egészséges voltam,
ah lebelem/otam,
nem teutánad,
szivemben feltámadt,
meg,
me,

állítolag — r e m é n y -

ja. A naivitás korszaka
szén és meglepéssel
sziaországban, a Renánk
matv emberek is vannak,
hisznek a saját fölhevült
ában. A napokban a párisi
egy Nouri József nevű
ben tudtára adja a vi-
az Ararat hegy csúcán
minden alkatrészét hü-
barkát — ugymond —
nem látta senki, mert mé-
mely évezredek óta fedi
fejét. — De a mostani
olvasztotta a havat s
sotmány láthatóvá lett,
láb hosszú és száz láb
szeszű alkotmány. — A
pedevi nyomása alatt be-
pusztulás képét mutatja.
egy hüszegrel részletesen
mely a csoda láttára ter-
zett, de siet kijelenteni,
beszámíthatók maradtak.
kijelenteni, mert még az
enek ad kifejezést, a mely

tornacsarnok? Már
ma-egyet helyiséget, de
állapodtak meg, hogy a
helyesebb a tornacsarno-
t halljuk az állam-vasu-
arja bővíteni az állam s
is esnek jókora darab,
ek építését lehetetlenlé
ottság legközelebb e ker-
ani.

zlo. Az éjjel semmi kihá-
ros területén.

nyagban. A mi azt illeti,
n úgy forgatja a főzoka-
mint kötötűjét s a köny-
sem is tudna munka nél-
gy meg.

szek én akkor önkönl?
sorám, még pedig jó. Csi-
vezettel válogathat nagy-
virágai vannak. Szóval, a
nyöre és a szellemi él-
g nagysádnak ajánlkoz-
szobáink szüke, — a
apest... Három szobám;
sz ebedővel, a harmadik
Kicsiny, de csinos.
veszem el ezt is a ma-
ert nem visz engem pél-
gy kedves ismerős család-

dd, nagysád... Teljes
állani szórakozási helyét
sz báró Kosárky nem is
nennem! Atyám beleegye-
megtartásuk esküvőnkét
d, ember tervez, isten vé-
ön ahoz, hogy a házaz
B, Sorányi bácsi? Atyám
rtenni rövid időn. Nincs
évek óta vezetem nagy-
gyeitt; tudom, mennyi
bürtököt, mely nagyon ha-
an 10 év óta, s most —
e. Így hozták a körülmé-
nem jó tanács öntől, So-
t el kell küldeni és oda
tteni. Vasut mellett van,
yt köv.)

* **A kolera.** Városunkban, daczára minden intézkedésnek, melyeket a városi tanács dicséretes buzgalommal tesz meg, okulva a 73-as nagy kolera pusztításán, a város lakossága nem fogja fel kellőleg a kolera megelőzését célzó rendszabályokat. Pedig a meg- bánás esetleg majd késő lesz, mint a 73-iki kolera alkalmával, a mikor szintén nem tette meg a város lakossága köztisztasági kötelességeit. Tudósítónk a város leltárában megtekintette az akkori anyakönyveket, melyekben névszerint fel vannak sorolva a kolera áldozatai. Minden- nap több mint száz ember halt meg s különö- sen aug. 5-én oly pusztítást tett a kolera, hogy a város lakosságának számához aránylag schol nem volt tapasztalható ily pusztítás, még Árva- megyében sem, a hol pedig a kolera dühöngése megüzedele a lakosságot. Aug. 5-én ugyanis több mint 200 ember halt meg, a betegek száma pedig fölül multa ezt a számot is. Különösen a péterfia és a csapó-utczákon pusztított a kolera az akkori időben. Ha a város lakossága nem veszi szívére a tanács által kiadott rendszabályokat, akkor azok mind hiába való dolgok. — A köztisztaság elmulasztása ellen mindennap tesznek feljelentéseket a kolera biztosok. — Alig van utca, melyből naponként ne érkeze- zenek a r. kapitányságokhoz jelentések, hogy a ház lakói nem teszik meg a fertőtlenítésre szükséges intézkedéseket s különösen azt a pont- ját nem tartják be a szabályrendeletnek, hogy 6 sertsénnél többet egy teleken tartani nem szabad. Ma is nehány gazdát fog megbírságo- lni a rendőrség, a miért a szabályrendelet e pontját egészen figyelmen kívül hagyták. Vá- rosunkban még egyetlen kolera eset sem for- dult elő, az az eset, melyet tegnap említet- tünk, hogy a bikabeli csaposnak fia 3 nap alatt meghalt, mint a boncolás megállapíto- ta, éppen nem volt kolera eset, csupán egyik laprásunk írta hibásan. Megemlítjük, hogy a kezelő orvos ellen, a ki még a kezelés alatt nem tette meg az intézkedéseket, a betegség iránt, az eljárást megindították.

A városi tanács kolera-ellenes intézké- seinek legszebb bizonyítéka a barak-kórház, mely a városon kívül a kettős halomhoz veze- tő uton van. A kórház egyrésze már régebb idő óta megvan, de most újabb épületekkel tá- gitották ki. Két nagy teremből áll, melyek egy modern kolera-kórház minden igényével van- nak berendezve. Az orvosi szerek mind a leg- nagyobb rendben készen állnak, az ágyak pedig a kolera hetegek számára különleges céljukhoz képest vannak berendezve. A barak-kórház rendelkezésére egy fogat is áll, mely, ha tele- fonértesítés érkezik, azonnal a helyszínére megy s a kolera beteget a kórházba szállítja. Ma d. e. a piac-utczán az Anna utca előtt egy pa- raszt asszony összerogyott és keserves jágatás- ban tört ki. A járókelők természetesen kole- rásnak vélték s úgy elsiettek a környékéről, mintha kergettek volna őket. De az asszony mint az orvosi vizsgálat megállapította éppen nem volt koleras, hanem inkább pálnka okoz- ta a betegséget. A járvány bizottság pénteken össze fog ülni s szabályrendeleteket hoz a kole- ra ellen.

* **Szinhar.** Emlékeztünk még, hogy mily óriási hatást tett Párisban Sardou Viktornek »Thermidore« című színműve, melyet tegnap adtak elő nálunk. A közönség mindjárt a darab kezdete előtt meglátszott az izgatottság, melylyel e világhírű darabot várta. A darab csakugyan meglepően hatásos volt. Az 1794-iki forradalomnak egy napját tüntető föl a maga teljes rémségében s valóban megrendítő volt az a jelenet, midőn Labussia (Balassa) a vizsgálati foglyok elítélte- tése előtt meg akarja menteni Martial (Tompa) jegye- séit Fabienét (Angyal Ika), a ki helyett egy hasonló nevű kellett volna a vérpadra hurcolni. A megmen- tés azonban nem sikerül, mert a leány nem ösmeri el, hogy áldott állapotban van, mely különben csak félrevezető ok lett volna arra, hogy elhalasszák a ki- végzést. A csopordjelenetek, melyeknek nagy jelentősége van a darabban, jól sikerültek, csupán a 4-ik felvo- nás vége volt zavart. Sikerült alakításokat mutattak be: Balassa, Pártos Etel és Angyal Ika. A többi szereplők a középmezőre színvonalán nem emel- kedtek fölül, ma ismétlik a »Thermidore-t, holnap pedig a »Ték o z l o w - t« adják.

Vállalkozók figyelmébe.

I.
A m. kir. államvasutak szegedi üzletve- zetésége 1893-ra szükségelt különféle anyagok szállítására zárt pályázatot hirdet. A közelebbi feltételek alulirt kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1892. Október 8.

II.
Az akna-szlatinai m. kir. főbánya hiva- talti kerületi hivatalainak 1893-iki gabona szük- séglete beszerzése végett 1892 október 31-én írásbeli ajánlatok alapján árlejtési verseny- tárgyalást tart. A közelebbi feltételek alulirt kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1892 Október 8. A kereskedelmi és ipar kamara.

* **Elveszett tárgyak.** A Széchenyi- utczán egy női arany óra, lánczczal és egy ezüst óra elveszett. Megtaláló jutalmat kap.

* **Koleraveszélynél** tudvalevőleg az ivóvíz mineműségére nézve nem lehetünk eléggé óvatosak. Minden körülmény között azonban tiszta természetes savanyuvíz, mint például Mattoni »Giesshölzer«-je ajánlható, mely külön- böző járványok alkalmával, minden esetben mint a betegséget távol tartó, illetve annak elejét vevő szerek bizonyult, és ezen tekintetben, sziklából való eredete, valamint lényeg- es szénsavtartalma és ártalmu mikroorganiz- musoktól való teljes mentessége folytán, általá- nosan elismertetett. Ezen víz élvezete tehát, különösen most, és nevezetesen oly helyeken,

melyek nem rendelkeznek teljesen kifogástalan egészségi ivóvíz felett, sürgősen ajánlatik. (413.)

Sósavat a vízbe.

A víz forralása és egyáltalán a forralt víz használata itatra és házi czélokra, bár- hogy is ajánlják azt a mostani koleras időben, sokkal körülményesebb dolog, semhogy általá- nos alkalmazását remélni lehet.

Pedig a víz megtisztítása a fertőző anyag- októl oly elsőrendű követelmény járványos időkben, hogy e megtisztítás általános alkalmazása mondhatni annyit jelent, mint a vé- dekezési munka felének teljesítése. Ha tényleg nem lenne erre más mód, mint a víz forralá- sa, akkor bizony le kellene mondanunk arról, hogy ezt az eljárást mindenki, vagy legalább a lakosság tulnyomó része alkalmazza. — De tényleg van még egy más eszközünk is, melylyel a czélt: a víz megtisztítását fertőző anyagoktól elérhetjük.

Erre vonatkozólag egy elsőrangú szak- értő ezeket írja:

Mint hogy ki van mutatva, miszerint a savak, főképp a sósavak, ha azt a vízhez hoz- záadjuk, az ebben levő mikrobákat, nevezete- sen a benne levő kolerabacillusokat megö- lik: valóban csodálatos, hogy erről a tény- ről megfeledkeztek, kik a víz forralását s min- den körülmény közt időrabló, költséges és körülményes, sőt nagy vízmennyiségek szükség- lése esetén gyakran kivétel nélkül eljárást sürgetik. A szűrőkészületek pedig a szegényebb módoak számára ugyszólván nem léteznek; azok tö- kéletlenül felelnek meg czéljuknak, — sőt fel- mondják a szolgálatot azáltal, hogy a póru- sok betömődnek.

Mindezek a bajok és hiányok elesnek, ha a sósavat alkalmazzuk. — A tiszta sósav — mert erről van szó — első sorban is nagyon olcsó; tekintettel arra, hogy igen csekély meny- nyiség kell belőle, ára számításba sem jő. — Aztán meg a vele való bánás, t. i. a becse- pegetés vagy nagyobb mennyiségű vízbe öntés és kavargatásnál nem kell hozzá segítő. Alig egy percz alatt megvagyunk vele.

Egy liter vízre elegendő egy gramm tiszta sósav (körülbelül tizenöt csepp), mely a gyógyszerárakban olcsón kapható. Egy közön- séges ivópohárba, melybe rendszeren 200 gramm víz fér, elég 3—4 csepp sósav. Nagyobb meny- nyiségeknél a csepegtetés időrabló eljárás lenne. E esetben megállítjuk, hogy körülbe- lül hány liter vizet akarunk fertőtleníteni, azut- án leméretünk ugyanannyi gramm sósavat s megjelöljük az üvegcsében, hogy meddig ér- lly módon biztos mértékünk van. De különben ma minden patikás üveg alján látható, hogy hány gramm fér bele. Ehhez könnyen igazod- hatunk, mikor sósavat akarunk önteni nagyobb vízmennyiségbe. Csak azt kell tudnunk, hogy egy liter vízre egy gramm tiszta sósav kell.

Kisebb mennyiségeknél csepegtetni kell. Minthogy azonban nem mindenki ért ehhez, vagy sokaknak nincs kedvük csepegtetni, vá- sárolható így csepegtető üveg, melyből a csep- pek a legnagyobb szabályszerűséggel ugyszólva önmaguktól cseppennek ki.

A forralt víznél az ellenőrzés nagyon ne- héz. Mert a lehült víznél bajos megállapítani, hogy volt-e az már forralva. S bizony, a lusta vagy tudatlan cseled könnyen rafoghatja, hogy forralt vizet ad, holott egyenesen a kutból hozza azt.

Eltelben a sósavhoz első sorban kényel- mesebben alkalmazkodhatunk magunk is, ki- sebb mennyiségeknél pedig meggyőződhetünk a sósav jelentőségéről az által, hogy egy darabka lakmúz-papírt mártunk a vízbe s ha utób- bban tényleg van sósav, akkor a papír vörös színűvé lesz.

Végül megjegyzendő, hogy a sósavval ke- vert víz teljesen ártalmatlan, minthogy a gyom- orsavban ugyis van sósav. Számos esetben, mikor emésztési gyengeség van jelen, a gyenge sósavtartalmu víz ivása közvetlen az étkezés előtt vagy után, még előnyös hatással is van az emésztésre.

A kolera.

A kolera tehát itt van már az ország- ban, behozták a hamburgi nyersbőrök; a kik hibásak ebben a dologban, megérdemelnék, hogy az ő bőrüket meg kiszállítsák Hamburg- ba, természetesen alaposan kikészítve.

*
Egy boroszlói orvos új kolera ellenes szert fedezett fel; anyós-vérrel tett beoltáso- kat és pedig a legnagyobb sikerrel. Mint mond- ja, ez nagyon hatásos, mert a bacillusok meg- érvé az ottó anyagot, a halálos réműlettől elpusztulnak.

*
— Miért e jó kedv czimbora?
— Tjhü, pajtás, nagy oka van ennek; alig két napja rendeltem a feleségemnek Bu- dapestről egy ruhát, s hogy a kolera kiűtött, az asszony rögtön visszarendelle.

*
A fővárosi lapokat most a kolera alkalmából dezinficiálják; bár nálunk még veszély nincsen, de azért a »D. H.« is dezinfici- niálva küldetik szét. A ki nem hiszi, szago- lja meg.

*
— Apjuk te, mi az a bacillus?
— Kérdezd meg a komától, neki bizonyo- san tudni kell, mert mindig vele emlegetik.

Irodalom és művészet.

E. M. K. E. daloskönyv. Nemcsak nyelvében, hanem dalában is él a nemzet. Az a vidék, a mely lelkesedni tud a magyar nótán, tud lelkesedni a magyar házért is. Ez a szempont vezette az erdélyi közművelődési egyesület intéző embereit, midőn előmozdítot- ta az előttünk levő énekeskönyv megjelenését, az ország dalosköreinek olyan könyvet óhaj- ta kezébe adni, mely könnyűvé tegye nekik a magyar ének terjedését és megkedveltetését. S a fontos munkát valóban arratermett férfi- ura bízták: Deák Gerő szászvárosi tanárra, a ki egy majdnem 300 oldalra terjedő kötetbe 201 magyar dalt gyűjtött egybe, gondosan kótára téve őket részben három szólamra. A népdalokon kívül, melyek a kötet zömét tes- zik, bőven van benne ima-dal, gyszádal, bordsal, induló és végre megvannak teljes szá- ban nemzeti dalaink a Himnusztól a Kossuth- nótáig; oly gazdag, oly változatos gyűjtemény, minő ez ideig nálunk még nem látott napvilá- got. A műdalok közt képviselve találjuk majd- nem az összes nevezetes magyar dalszerzőket, kezdve Lavottától egész Serly Lajosig, s a népdalok között itt vannak a legrégibbek éppugy, mint a legújabb felkapottak. S e nagy gazdagság mellett a díszes nyolczdrétű könyvet mégis oly áron adják, a minőn kü- lönben csak egy zenedarabot lehet venni: 80 krajczárért, vászon kötetben egy forintért, diszkötésben 1 frt 50 kr-ért. A művet Lampel Róbert udvari könyvkereskedés adta ki, és irthon, magyar hangjegyműző intézetben nyom- tatta; ez is egyvel több ok arra, hogy az E. M. K. E. daloskönyvnek mennél nagyobb si- kert kívánjunk.

Jászai Mari Berlinben. Hogy Me- deának, vagyis Jászai Mari sikerének Medea- ban milyen hire kelt, mutatja az, hogy egy elsőrendű színházi ügynökség felszólította a művésznőt, hogy ezt a szerepet játssza el ma- gyarul Berlinben is. A művésznő azt felelte, hogy májusig nem szabadulhat el vendégsze- relésre.

TÖRVÉNYSZÉK.

Párbajozó szerkesztők. Méray Hor- vath Károly, az »Arad és Vidéke« szerkesztője és Vásárhelyi Béla az »Aradi Közlöny« szer- kesztője 1890-ben pisztolypárbajt vívtak, mely alkalommal Méray sebet kapott karján, míg az ő fegyvere csütörtököt mondott. A temesvári törvényszék Vásárhelyi egy havi, Méray Hor- vath Károlyt egy heti államfogházra ítélte. — Az ügyész Vásárhelyre nézve föllebezett. A vádlottak is föllebezést jelentettek be.

A közönség rovata.

Válasz az érdeklődőknek.
A nagy közönség köréből számosan az iránt kérdeztek meg, hogy vajjon az általam vegytiszta-folyékony szénsavval gyártott szik- víz, mint koleraellenes óvszer sikerrel hasz- nálható-e? — Megköszönve a kérdézősködkö- nek az ez által felém irányuló bizalmát, a kö- vetkezőket van szerencsém szíves tudomásukra hozni:

Általános ismert tény, hogy a szénsav- ban semmiféle szerves anyag meg nem élhet. Természetes tehát, hogy a mint a szikviznek az általam felhasznált előállítás mellett — a vegyileg tiszta folyékony szénsav a vízzel egyesül, azonnal kiöli belőle az addig esetleg benne élt baktériumokat és bacillusokat és a szénsav ezen hatá-e következtében a víz sok- kal biztosabban van dezinficiálva, mint a fel- forralás és só vagy citromsavval való vegyi- tés által. Csakhogy a felforralt víz felett még az az előny is megvan, hogy míg amaz telje- sen légmentesen elzárni nem lehet és így nem lehet megóvni attól, hogy a levegőből ismét magába ne szívja a kolera bacillusait; addig a folyékony szénsavval gyártott szikviz lég- mentesen elzárt syphonokban jut a közönség kezeihez és így sokkal megbízhatóbb óvszer kolera járvány idején, mint a felforralt víz, akár citromsavval, akár sósavval vegyítve.

E tulajdonságaiért ajánlja Dr. Gebhardt, Budapest fő- és szék városának tudós főorvosa is első sorban a termé- szetes szénsavas vizek mellett ivóvíz helyetti kolerajárvány alkalmából.

Megbízható tisztasága és olcsósága miatt is a legmelegebben ajánlható. Az igen tisztelt kérdézősködkönek e sorokat becses figyel- mükbe ajánlja — vagyok

tisztelettel
Szabó Kálmán,
gyógyszerész.

Különlélek.

Emanczipált nők Japánban. A yokohamai »Japan Mail« nagyon panaszkodik, hogy Japán ősi erkölce rohamosan hanyatlik a nyugati befolyás következtében. S ez külö- nösen a nőkre áll. Különösen a gazdag japáni családok leányai nyakra-főre majmolják a nyu- gati szokásokat, főképp ezek rossz oldalát, s ezt tulhajtják. Így például akárhány leány megunja az otthoni életét, s elmegy külön szob-ába lakni, valamely hotelbe; a másik szer- relmi kalandokra vadáz. Mások harmasával — négyesével alkonyat után barangolnak az ut- czákon, vagy összeülnek egy korcsmába, vagy teaházba, s dalolnak, söröznek, karttyáznak.

Megkorbácsolt ezredes. Az »Ind. Belge« a következő botránvos, de szinte hihe- tetlen esetet mondja el: Egy közöshadsereg- beli ezredes, nevével már több nap óta Brüs- szelben tartózkodik. A napokban az utczán egy osztrák-magyar altisztet talákozott, ki egykor az ő ezredében szolgált, de az ezredes áll- tólag rossz bánásmódja miatt megszökött. — Ez a volt altiszt meg is merte az utczán egykori ezredesét, hozzálépett, gúvasággal vá- doolta őt s végül párbajra hívta ki. Az ezredes kijelentette, hogy egy katonaszökevényenyl s volt altiszttel nem verekedik meg. Erre a volt altiszt két barátját elküldte a szállóba és újra kihívatta az ez- redeset, aki megmaradt vonakodása mellett, az alt- iszt már most maga elment a szállóba, beha- tolt az ezredes szobájába s itt neje szemé látára megkorbácsolta az ezredeset. Az ezre- desné segélykiáltásaira a szállóbeli cselédek behrohantak s a volt altisztet letartóztatták.

Közgazdaság.

A magyar liszt ellen új eszközök- kel kezdenek Csehországban agitálni. A prágai Hlas Národa jelenti, hogy Prága város taná- csának pénteki ülésén határozatba ment, fel- kérni a belügyminisztert, hogy a magyar lisztnék szákokban való bevitelét tiltsa el. A többi prágai cseh lapok ez alkalomból a magyar liszt bevitelle ellen általános agitációt fejtenek ki, és pedig egészségügyi okokból, azt mond- ván, hogy a magyar liszt behozatalával behur- coltatik Csehországba a kolera.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések Október 12-én. Buza öszre 7.52 pénz, 7.54 áru, tavaszra 7.85 pénz 7.87 áru. Tengeri 1892. okt.—nov.-ra 4.77 pénz, 4.79 áru. 1893. máj.—jun.-ra 5.08 pénz, 5.10 áru. Zab öszre 5.42 pénz, 5.44 áru. — Káposzta- repce aug.—sept.—pénz, — áru.

Kőbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 11.
a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1 Öreg nehez (páronkint 300—400 kilgron feletti sulyban) 41.—42.— 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilg- sulyban) ———— 3. Fialtal nehez (páronkint 320 kilgron feletti sulyban) 44.—44.50 4. Fialtal közép (pá- ronkint 251—320 kilgr, sulyban 44.50—45.— 5. Fialtal könnyű (páronkint 250 kilgmig terjedő sulyban) 45.— 46.60 6. Magyar szedett: 6. Nehez (páronkint 280 kilgron feletti sulyban) 41.—42.— 7. Közép (páronkint 220—280 kilgr, sulyban) 43.—43.50 8. Könyű (pá- ronkint 220 kilgrig terjedő sulyban) 45.—46.50 9. Szerbiai: 9. Nehez (páronkint 260 kilgron feletti sulyban) 41.50—42.— 10. Közép (páronkint 220—260 kilgr, suly- ban) 41.50—42.— 11. Könyű (páronkint 220 kilgmig ter- jedő sulyban) 42—42.50— Sertés létszám: okt. 10. napján volt készlet 128,090 darab. A hizott sertés- üzletirányzata: változatlan. — Hizalmai való sertés 16.— 18.—, malacz (11—20 hónapos korban) felhajtott 1415 drb.

Szerkesztői üzenet.

»Pusztai levél.« Az cikk egy része a rossz tinta miatt olvashatatlan. Nem mondjuk, hogy a mit elmond, azok közül sok igaz ne lenne, de hát rövi- dedben, szabatosabban, czikornyátlanabban kell az ilyen dolgokat megírni. Nem lehetetlen különben, hogy cikkének egyes részeit, ha majd az állami költség- vetést tárgyalják, fel fogjuk használni.

»Egy színesznőhöz.« Küldje el versét az imá- dot színesznőhöz, 6 bizonyára többre fogja becsülni, mint mi!

»Őszi szerelem.« Kolerás poezis!

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)



Fertőtlenítésre!

Muraközy Károly debreczeni gyógyszerész ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe sa- jat készítményü

5% Carbol és 1% Sublimat
házi-szappanait,

mint a legbiztosabb óvszereket a kolera ellen.

Ezen szappanok a háztartásban, a jelen járványos időben ugy a kéz-, mint a ruha- mosáshoz nélkülözhetetlenek.

Ára darabonként
a Carbol-szappannak . . . 20 kr.
a Sublimat-szappannak . . . 15 kr.

Kaphatók helyben ugy a készítőnél, mint az összes gyógyszerárakban és minden nagyobb üzletben.

Vidéki megrendelések a készítőhöz intézendők.

Őszi és téli posztók és gyapjuszövetek.

Van szerencsém a n. é. közönség-tudatni, hogy

posztókereskedésünk-ben

a mai naptól fogva

őszi és téli

évadra megkívánt divatárak már megérkeztek és ajánlunk:

Cheviotot, Cheviot camgarnt, finom francia camgarnt, Palmerstonokat minden színben, őszi felöltő szöveteket, fekete peruvienne és doszkinokat, trikót szöveteket minden színben, finom grázi Lodeneket téli kabatoknak igen jutányos árak mellett.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel

Klein és Adler

Czegély-ház, a megyeházzal szemben.
(391.)

R E G E D E I

tiszta alkalikus savanyúviz

Legjobb asztali és üdítő-ital,

kiprobált gyógyszer köhögés, torokbetegségek, gyomor- és hólyaghurutnál. Ismertetsek minden elarusító helyen, valamint a radeini fürdő-igazgatóságnál (Stájerország) kaphatók. Elarusítók kerestetnek.
(155.) 13-20.

Orvosilag megvizsgálva!

A fogak ésszerű ápolására kitűnő készítmény.

diszes tohban darabonként 30 kr. gyógyszerárakban, Hilscher-raktárakban, valamint a Salvafor-Sleatn-kereskedésben, Gyertyák elarusítás helyén. 10-12 IRODA: Salvafor, Bécs I., Heilensolusz I.

Salvafor
Savanyúviz
Lipin Creme

Törvényileg védve!

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya.

Orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a * * * * **COGNAC,**

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknek, így kolera ellen óvszer gyanánt sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognac-gyár
IGAZGATÓSÁGA 11-20.
BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 23.

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Csak akkor valódi, ha a sötétlén dugón az az égett felírás van: "GRÓF ESTERHÁZY GÉZA."

A forgalomban levő valódi francia cognacot eladóknak.

A helybeli piacon több ízben előfordult végeladásokkal szemben — nehogy t. vevőink ezek által befolyásolva legyenek — elhatároztuk, hogy az ugy is tulhalmozott raktárunkon levő árucikkeink nagyrészt

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁSRA

bocsátjuk.

Tudatjuk tehát a n. é. közönséggel, hogy a mai naptól kezdve raktárunkon levő

Ruhakelméket, Flanelleket,
BARCENTEKET (velez),
Cretonokat, atlas satineket, batisztokat
TRICOT DEREKAKAT
Szönyegeket, ágy- és asztalterítőket
JUTTE- ÉS SZÖVET-FÜGGÖNYÖKET
valamint
FÉRFI GYAPJU SZÖVETEKET
gyári áron alól

árusítjuk el: 8-?

Bosznay J. és Társa.

(394)

A legolcsóbb és legdiszesebb temetkezési intézet.

„KEGYELET”

Piac, kereskedelmi palota a megyeház mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy volt társam **Fischer János urnak az üzletből történt kilépése folytán, intézetemet egészen más alapelvekre fektettem** és azt a legjobb és a mai kornak megfelelő berendezésekkel szereltem fel,

az árakat pedig majdnem felényire szállítottam le, miről is a n. é. gyászoló közönség meggyőződést szerezhet.

Temetések rendezését helyben vagy vidéken,

hulla szállítást
minden irányban

legjutányosabban elvállalok és azt a legnagyobb pontossággal teljesítek.

Legfőbb törekvésem leendő pontos, gyors és lelkiismeretes kiszolgálásom, hogy a n. é. közönségnek bizalmát megnyerjem, melylyel visszaélni nem fogok soha.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását és pártfogását s én biztosítom a legjutányosabb kiszolgálásról

teljes tisztelettel

Kernáts Gyula.

(275.) 18-20.

Érc- és művirág-koszorúk, szalag-felirat minden kivitelben.

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakarítás érhető el felülmulatlan **pálinka-e. ősitő-kivonatom** által: ez az italoknak kellemes erőtlen-jez izet ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr. (600-1000 literre használati utasítással együtt).

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenciát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkesszű, valamint a létező likörök, szeszitalok, ecet és borecet** készítésére fölülmulatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen. **POLLÁK KÁROLY FÜLÖP**
Egészséges gyártmányokért kezeséget vállalok. essencia különlegességek gyára PRÁGÁBAN.

●● (Tisztos képviselők kerestetnek.) ●●

(314.) 22-50.

Kolera elleni óvszer.

Hírnevű orvosok, kolera-járvány esetén, ivóvíz helyett állandó italul csakis jó

SZÍKVIZET

rendelnek.

E célra ajánlom a n. é. közönség figyelmébe az általam **vegytiszta folyékony szénsavval és szűrt vízzel gyártott, helybeli tekintélyes orvosok által megvizsgált és kitűnőnek elismert kénsavmentes**

SZÍKVIZEMET.

Megrendelések nevem alatt **vásártér, 1863. sz. a.** intézendők.

Kiváló tisztelettel: **Szabó Kálmán** gyógyszerész,
(400.) 8-8.